

Fjendebilleder

Axel Bolvig

Der var en gang for over tusind år siden et dejligt lille land. Det hed Dannevang i folkemunde og her boede danerne lykkeligt. De var sig selv nok, fordi de havde fortrængt, at deres forfædre var indvandrere. De var høje og blonde og stærke. De bestemte over sig selv, så der var ikke noget forkert i, at unge kraftkarle sejlede til andre lande for at plyndre og hæрге. Nogle af kvinderne var endog valkyrier, hvilket gav dem frihed til at bestemme hvem, der skulle falde i kampen. Andre var skjoldmøer, fordi de kæmpede på lige fod med mændene.

De udvalgte blandt danerne kunne se frem til en tilværelse efter døden, hvor man ikke blev pint og plaget, men derimod havde fri adgang til godt svinekød. Den hinsides tilværelse havde indrettet det så viseligt, at grisen Danish Crown – i folkemunde kaldet Særimner – regenererede efter hver steg, skank eller flæskeside, man skar af den.

Men danerne levede ikke lykkeligt i al evighed. En grusom konge med en misfarvet tand lokkede og tvang folket ind i et stort europæisk fællesskab. Han kunne ikke vide, at fællesskabets ledelse siden hen i perioder måtte pendle mellem Rom og Avignon. Kongen med den misfarvede tand fortalte danerne, at det var godt at få medbestemmelse. Det havde danernes mange slavearbejdere ganske vist aldrig haft, men dem regnede man ikke med.

Danerne kunne nu ikke mere hygge sig isoleret i Dannevang og nøjes med at plyndre de andre. Fællesskabets spindoktorer fortalte, at man skulle vise næstekærlighed og ved slag og hug vende den anden kind til i stedet for at slå fra sig. De fortalte, at man ved hjælp af gode gerninger kunne gøre sig fortjent til en salig tilværelse efter døden – dog uden sikkerhed for svinekød.

Men virkeligheden var en anden. Med fællesskabet kom de fremmede. De var grimme og farlige. Selvom de kunne finde på at skjule sig bag tørklæder og andre forklædninger, så stak de altid deres bukkefod frem. De var så grimme og lodne, at en forklædning ofte var umulig. De blandede sig i alt og ødelagde danernes gamle traditioner. De formerede sig som rotter og var mindst lige så uhyggelige. Danerne kaldte de fremmede for djævle og dæmoner. De udgjorde den indre fjende – eller var de kun fjendebilleder?

Datidens billedmedier viste overalt, hvor farlige de fremmede var for brave mænd og kvinder i Dannevang. I næsten alle forsamlingshuse blev de malet på vægge og hvælve. Her kunne enhver se, at danerheden stod for fald. Stolte kvinder blev overfaldet og voldtaget. Brave borgeres sjæl snuppede de lodne med sig til evige pinsler. Selv de gamle hjemstavns traditioner ødelagde de. Sortladne som de var, lokkede de med svedne grin danske kvinder til at snyde med deres arbejde, når de kærnedede smør eller bryggede øl. Den hjemlige husholdningsproduktion blev truet. Gode dyder stod for fald.

Nu var der stadig et par skjoldmøer tilbage, som tog kampen op imod de sortsnskede fremmede. De vidste fra gamle dage, at der skulle skrap lud til grimme sataner. De kom naturligvis på mediernes hvælvsider. En af dem satte sig overskrævs på en led Satan og piskede ham. Det står til troende, for det kan ses i Åstrup kirke. En valkyrie, den skrappeste af dem alle, blev foreviget på Estruplunds vægside. Billedreporteren gav et troværdigt

signalement af hende som hun svinger krabasken mod – nej ikke Jeppe – men mod den indre fjende. Eller kæmpede hun imod et selvskabt fjendebillede?

Få år forinden var danerne sluppet ud af det europæiske fællesskab. Det skete ganske vist ikke ved en demokratisk afstemning men gennem magthavernes kup, som man frækt kaldte en Reformation. Så nu skulle Dannevang endeligt befries for disse sorte sataner. De forsvandt da også. De blev lige så stille fjernet fra medierne, og det er det samme som den absolutte udvisning – når det vel at mærke drejer sig om billeder, om fjendebilleder.

Med isolationen fra det store fællesskab mistede danerne desværre en af deres yndlingsbeskæftigelser, nemlig lovprisningen af egen selvgodhed på bekostning af de anderledes. Der blev tomt på de hvide skærmvægge, nu da de sorte og grimme fremmede var borte. Danerne måtte have krisehjælp. De hjemlige spindoktorer var straks parat med en medicin. Lad os brænde de tilbageværende skjoldmøer og valkyrier, sagde de. Dygtige var de. Gennem flere hundrede år flammede heksebålene lystsigt i Dannevang.

Da der ikke var mere kød på den pind at brænde, blev der stille og kedeligt i Dannevang. Indtil danerne blev påtvunget et nyt stort fællesskab. De grimme og sorte kom igen og spolerede atter i idyllen, ja oven i købet svineslagteriet. Billedmedierne fyldes af dem. Heldigvis havde man gennem fortids bål og brænd ikke fået ram på alle de gamle skjoldmøer. Krabasken er taget i brug igen mod de fremmede, mod fjenden, nå ja, mod fjendebillederne.

Men ingen kan vide, hvem der havner på fremtidens bål i Dannevang.